

Redactioneel

De zomer ligt weer achter ons. Voor veel mensen een tijd om even vrij te zijn, afstand van de dagelijkse sleur te nemen, te lanterfantten of juist allerlei activiteiten te ondernemen die al lang op het verlanglijstje staan. Halve straten vertrekken naar een vakantiebestemming, de burens achterlatend in een oase van rust. Het openbare leven staat op een laag pitje, niets moet en alles mag. Minder bedrijvigheid en een politiek en bestuurlijk reces leiden meestal tot een komkommertijd in de media, waarbij de radio en tv herhalingen uitzenden en kranten dunner zijn bij gebrek aan nieuws. Maar juist dat laatste leek deze zomer niet op te gaan. Er was genoeg nieuws te melden: door de val van het vierde kabinet Rutte net voor de zomervakantie was het een komen en gaan van lijsttrekkers en Tweede Kamerleden, de oorlog in Oekraïne denderde gewoon door, en verschillende klimaatrampen teisterden onze planeet, van de branden in onder andere Griekenland, Canada en Maui, tot de overstromingen in Noorwegen en Slovenië. Er was ook genoeg nieuws met een link naar religie. De koranverbrandingen in Zweden en Denemarken zorgden de hele zomer voor onrust, spanningen en heftige discussies. Dichter bij huis, en op veel kleinere en onschuldigere schaal, leidde de mogelijke afschaffing van de zondagsrust tot verdeeldheid in de Hoekse Waard.¹ Naast religie als splijtzwam en bron van conflict, waren er ook berichten over religie als verbindende factor en vormgever van identiteit. Bijvoorbeeld in de berichtgeving over de Wereldjongerendagen in Lissabon, waar 1,5 miljoen rooms-katholieke jongeren elkaar op allerlei manieren hebben ontmoet², of over het christelijke Graceland festival, waar naar zin gezocht werd³.

Bovenstaande voorbeelden laten zien dat religie vele facetten kent en (nog steeds) van betekenis is in allerlei domeinen van de samenleving, zoals politiek, economie en cultuur. De bijdragen in *Religie & Samenleving* laten dit ook zien en stimuleren hopelijk, op basis van wetenschappelijk onderzoek, het debat over de rol van religie in de hedendaagse samenleving. Zo staat in het eerste artikel van dit nummer het thema ‘religie en onderwijs’ centraal. Leni Franken schetst de stand van zaken rondom de imamopleidingen in België, waarbij ze ingaat op de relatie tussen kerk en staat en de erkenning van lokale moskeegemeenschappen. Ze geeft redenen waarom de recente poging om een ‘Belgische’ imamopleiding op te richten nog niet gelukt is en sluit af met een aantal verrassende aanbevelingen.

De tweede bijdrage, van Michiel van den Berg en Michael Scherer-Rath, kan ook gelinkt worden aan het onderwijs. Zij onderzoeken of begeleiding bij zingeving adolescenten in het voortgezet onderwijs helpt bij het omgaan met

ingrijpende levensgebeurtenissen. Op basis van een pilotonderzoek, waarin adolescenten (met gebruikmaking van een specifiek daarvoor ontwikkelde methode) reflecteren op deze gebeurtenissen door hun levensverhaal te vertellen en levensdoelen te formuleren, concluderen de auteurs dat deze jongeren wel degelijk baat kunnen hebben bij deze vorm van begeleiding, ook al is hun narratief soms beperkt.

De derde bijdrage zoomt in op de geloofsbeleving van evangelische protestanten in Nederland. Joris Kregting en Merijn Wijma laten aan de hand van twee grootschalige surveys uit 1988 en 2020 zien dat deze protestanten nog steeds erg trouw zijn aan hun kerk en geloof, maar wel minder dan een paar decennia geleden. Ook zijn hun normen en waarden, met name op het gebied van relaties en seksualiteit, progressiever geworden. Dit geldt in sterkere mate voor de jongere evangelische protestanten dan voor de oudere generatie. Al deze bevindingen geven aan dat ook de evangelische protestanten niet ongevoelig zijn voor het seculariseringsproces dat zich in Nederland al lange tijd voltrekt.

Deze editie van *Religie & Samenleving* sluit af met een aantal boekbesprekingen. De redactie meent zo een interessant palet aan bijdragen geselecteerd te hebben dat het gesprek over religie en zingeving tussen sociale wetenschappers onderling en tussen wetenschap en de samenleving stimuleert.

Er zijn enkele wisselingen in de redactie van *Religie & Samenleving* geweest: Brenda Mathijssen (Rijksuniversiteit Groningen) heeft de redactie verlaten om interim vice-decaan en directeur onderwijs bij haar faculteit te worden. We bedanken Brenda van harte voor haar inzet voor het tijdschrift en de plezierige samenwerking. Tevens is de redactie uitgebreid met twee nieuwe leden: Jeroen Jans (Radboud Universiteit Nijmegen) en Renske Kruizinga (Universiteit voor Humanistiek).

Bijdragen voor *Religie & Samenleving* blijven van harte welkom. Zij kunnen ingediend worden via www.religiesamenleving.nl. Daar vindt u ook de online versie van dit nummer en alle voorgaande edities van *Religie & Samenleving*.

Noten

- 1 Bormans, Abel. "Afschaffing zondagsrust verdeelt de Hoeksche Waard: 'Ik wil graag mijn boodschapjes doen.'" *De Volkskrant*, 13 augustus 2023. <https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/afschaffing-zondagsrust-verdeelt-de-hoeksche-waard-ik-wil-graag-mijn-boodschapjes-doen-b89e4f79/>.
- 2 Leeuwen, Marlies van. "Nederlandse jongeren bij mis van de paus: 'Elke keer weer komen er studenten zwanger terug.'" *Algemeen Dagblad*, 6 augustus 2023. <https://www.ad.nl/buitenland/nederlandse-jongeren-bij-mis-van-de-paus-elke-keer-weer-komen-er-studenten-zwanger-terug-ac655078/>.
- 3 Vergeer, Matthijs. "Zin zoeken bij het christelijke Graceland festival: 'Over twijfelen mag je eerlijk zijn.'" *Trouw*, 19 augustus 2023. <https://www.trouw.nl/religie-filosofie/zin-zoeken-bij-het-christelijke-graceland-festival-over-twijfelen-mag-je-eerlijk-zijn-b2969b76/>.